

Uitvoering DOK 1957

- Een stukje verenigingsgeschiedenis -

N° 1292

PRIJS f 0.90
Voorverkoop f 0.75

Programma

tevens
BEWIJS VAN TOEGANG

Uitvoering

van de Christ. Gymn. Vereniging

D.O.K.

«DOOR OEFENING KRACHT»

Opricht 6 maart 1922
Aangesloten bij het Ned. Chr. Gymn. Verbond

Directeuren: F. Leppers, Veenendaal en J. Verschuur, Velp
Leidsters: Mej. J. Bos en Mej. M. Verweij, Ede

op zaterdag 6 juli 1957
in het Openluchttheater te Ede

met medewerking van het
Chr. Tamboers- en Pijperscorps
«Irene»

Aanvang 7.30 uur. Open 7 uur

Bij regenweer wordt de uitvoering uitgesteld naar
woensdag 10 juli (wordt zaterdag 6 juli om 5 uur be-
kendgemaakt op de aanplakbiljetten).

Kaarten in voorverkoop tot vrijdagavond, Yssel de Schepperlaan 8, Buizerdlaan 9,
Blotenberglaan 8, Boekhandel Dragt en bij de leden.

Sec. Yssel de
Schepperlaan 8
Ede

Zwolle, 18 oktober 2021

Peter Heij, archivaris oud-archief

Eerste uitvoering van Dolf Smits

Ik hoorde onlangs van Dolf Smits dat hij in 1954 op gym is gekomen. Hij is begonnen bij juf Bosch¹ in de gymzaal aan de Wulplaan. Zijn eerste uitvoering, weet hij nog te herinneren, was een nummer op de muziek van 'La Diligence' onder leiding van Jos Bosch.

Toen ik dit hoorde was ik direct benieuwd welke uitvoering dit dan is geweest en of daar nog iets van te vinden is. Dat laatste zou moeilijk worden, omdat er van veel uitvoeringen in de jaren '50 slechts enkele foto's zijn die ik her en der heb weten op te sporen bij oud-leden.

Eerst eens zoeken op het internet naar het nummer 'La Diligence'. Ik herken deze titel als een nummer van The Cats. Het blijkt van 1983 te zijn. Dit kan Dolf niet bedoeld hebben. Ik ken het nummer ook als 'De Postkoets' van de Selvera's. Ik hoorde dat vroeger als mijn moeder de Arbeidsvitaminen op de radio aan had. Van welk jaar zou dat zijn? En is dat de oudste versie? Het nummer van de Selvera's had haar grootste populariteit vanaf september 1957. Had de leidster het al vroeg gehoord en onmiddellijk gebruikt voor de uitvoering? Ik zoek nog even verder en ontdek, dat het nummer al in 1956 een eerste, instrumentale versie door De Zaiers (een dansorkest) heeft gekend. Ook onder de titel 'De Postkoets'. Dat moet Dolf bedoeld hebben! Op één van deze twee versies heeft hij zijn eerste uitvoeringsnummer gedaan. Welke? Ik besluit Josien te raadplegen. Heel misschien weet zij hier nog iets van, of heeft zij die plaat nog... In de jaren '70 waren Josien (wij zeiden toen, net als meneer Verschuur, 'Jos') en ik collega's in de Technische Leiding. Bij mijn eerste uitvoering als leider bij DOK had ik al wel een witte leiderspantalon en een witte coltrui, maar (nog) geen blauwe blazer. Jos had er één extra die ik mocht lenen. Dat ging prima, ik vond het alleen raar dat de knopen aan de verkeerde kant zaten 😊. Ik vroeg haar onlangs (16 oktober 2021) of zij nog iets van die muziek kon herinneren en of zij de instrumentale of vocale versie gebruikt heeft. Zij reageerde: "Dat weet ik niet meer, heel langzaam begint er iets te borrelen. Ik denk de Selvera's, dan horen ze de tekst." Mooi antwoord hè? Heel pedagogisch! Als er woorden gezongen worden, spreekt dit kinderen veel meer aan. Dus als er ten tijde van de uitvoering keuze was tussen een instrumentale versie en een vocale versie, dan zou Josien, de toenmalige leidster, voor de vocale hebben gekozen...

De Zaiers – 'De Postkoets' (1956) [Instr.]

De Selvera's – 'De Postkoets' (1957) [Vocaal]

---

¹ Vanaf maart 1960: Josien de Kruijff-Bosch.

Deze zoektocht maakt duidelijk dat het nummer 'De Postkoets', dat Dolf bedoeld moet hebben, op z'n vroegst in 1956 beschikbaar was. Daarmee vallen de uitvoeringen van 1954 en 1955 af. Het daaropvolgende jaar, 1956, is overigens een overgangsjaar voor de vereniging geweest. In januari 1956 doet een nieuwe leider zijn intrede. Het is de 26-jarige Marius Verschuur uit Velp. Henk Bijlsma heeft op dat moment nog de hoofdleiding over DOK. Wanneer ik als archivaris weleens foto's van uitvoeringen in de jaren '50 onder ogen krijg, is het altijd erg lastig uit te maken van welk jaar deze dan precies zijn. Behalve wanneer èn Bijlsma èn Verschuur erop staan! Dan kan het alleen de uitvoering van 1956 zijn, omdat eerstgenoemde na september 1956 (na exact 4 jaar) bij DOK vertrekt.

Van de uitvoering in 1957 is (i.t.t. 1954, 1955 en 1956) een programma bewaard gebleven. Het zou wel heel toevallig zijn als dit dan net de eerste uitvoering van Dolf zou zijn en dat ik daar dan nog achter zou kunnen komen. Misschien via de titel van een nummer? In 1957 is Dolf een jaar of 9. Verroest, nummer 6 op het programmabladd van de uitvoering van 1957 luidt: 'Paardje spelen'. Het wordt uitgevoerd door 'Kleine jongens' (er waren daarnaast nog 'jongens', 'grote jongens' en heren). Tja, paardje spelen op het nummer 'De Postkoets' (waarop je de paarden hoort lopen), het zou kunnen... Ik besluit nog even naar het wat meer verfromfaaide exemplaar te kijken uit de collectie foto's, knipsels en documenten die Marius Verschuur aan het archief heeft geschonken. Ik sla het open en zie het volgende:

<p>WIJ.... maken Uw vacaniefoto's tot een succes</p> <p>FOTO-FILM FRIGERIO Grotestraat 12 - Ede</p> <p>Rolfilms - Ontwikkelen Afdrukken - Vergroten</p>	<p>Ook voor sportschoenen naar</p> <p>ACHTERBERG SCHOENMAGAZIJN</p> <p>1e klas reparatie-inrichting C. ACHTERBERG Parkweg 19</p>	<p>Uw adres... voor</p> <p>Brood en Banket is luxe bakkerij</p> <p>Joh. Admiraal Telefoonweg 53 Tel. 9782</p>	<p>«DE BRON» EDE WEST</p> <p>DROGISTERIJ PARFUMERIE BYOUTERIE</p> <p>de zaak die met de tijd meegaat</p> <p>UNIEKE COLLECTIES</p> <p>KOLKAKKERWEG 67</p>				
<table border="0"> <tr> <td> <p><i>Roundel</i> 1. D.O.K. presenteert zich - Opening</p> <p><i>Poppy 1918</i> 2. Klein maat dapper</p> <p><i>midlen edelmeisje</i> 3. Vrije oefening</p> <p><i>de paard heeft</i> 4. Hüpfaldera</p> <p><i>recessie mars</i> 5. Vier in één</p> <p><i>paardje spelen</i> 6. Paardje spelen</p> <p><i>paardje spelen</i> 7. Huppen, zwaaien, draaien</p> <p><i>paardje spelen</i> 8. Grondgymnastiek</p> <p><i>paardje spelen</i> 9. Spelen in de kring</p> <p><i>paardje spelen</i> 10. Vrije oefening</p> <p><i>paardje spelen</i> 11. La valse, la ballo et la dame</p> <p>12. Hoogbrug</p> </td> <td> <p>Kleuters</p> <p>Jongens</p> <p>Kleine meisjes</p> <p>Meisjes</p> <p>Kleine jongens</p> <p>Meisjes</p> <p>Kleine jongens</p> <p>Kleine meisjes</p> <p>Grote jongens</p> <p>Heren</p> </td> <td> <p><i>paardje spelen</i> 13. Op de Alpenweide</p> <p>14. Ringen</p> <p>15. Tremplin-springen</p> <p><i>open zigeunerbarak</i> 16. Voorwaarts mars</p> <p>PAUZE <i>Theres' sombrero</i></p> <p>17. Vrije oefening</p> <p>18. Evenwichtsbalk</p> <p>19. Ter oriëntering</p> <p>20. Brug</p> <p>21. Hoogrek</p> <p>22. „Prelude en Mazurka” Technicolour</p> <p>23. Sluiting</p> </td> <td> <p>Meisjes</p> <p>Dames</p> <p>Grote jongens</p> <p>Grote meisjes</p> <p>Heren</p> <p>Dames</p> <p>Grote meisjes</p> <p>Dames</p> <p>Heren</p> <p>Dames</p> </td> </tr> </table> <p>WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN</p>				<p><i>Roundel</i> 1. D.O.K. presenteert zich - Opening</p> <p><i>Poppy 1918</i> 2. Klein maat dapper</p> <p><i>midlen edelmeisje</i> 3. Vrije oefening</p> <p><i>de paard heeft</i> 4. Hüpfaldera</p> <p><i>recessie mars</i> 5. Vier in één</p> <p><i>paardje spelen</i> 6. Paardje spelen</p> <p><i>paardje spelen</i> 7. Huppen, zwaaien, draaien</p> <p><i>paardje spelen</i> 8. Grondgymnastiek</p> <p><i>paardje spelen</i> 9. Spelen in de kring</p> <p><i>paardje spelen</i> 10. Vrije oefening</p> <p><i>paardje spelen</i> 11. La valse, la ballo et la dame</p> <p>12. Hoogbrug</p>	<p>Kleuters</p> <p>Jongens</p> <p>Kleine meisjes</p> <p>Meisjes</p> <p>Kleine jongens</p> <p>Meisjes</p> <p>Kleine jongens</p> <p>Kleine meisjes</p> <p>Grote jongens</p> <p>Heren</p>	<p><i>paardje spelen</i> 13. Op de Alpenweide</p> <p>14. Ringen</p> <p>15. Tremplin-springen</p> <p><i>open zigeunerbarak</i> 16. Voorwaarts mars</p> <p>PAUZE <i>Theres' sombrero</i></p> <p>17. Vrije oefening</p> <p>18. Evenwichtsbalk</p> <p>19. Ter oriëntering</p> <p>20. Brug</p> <p>21. Hoogrek</p> <p>22. „Prelude en Mazurka” Technicolour</p> <p>23. Sluiting</p>	<p>Meisjes</p> <p>Dames</p> <p>Grote jongens</p> <p>Grote meisjes</p> <p>Heren</p> <p>Dames</p> <p>Grote meisjes</p> <p>Dames</p> <p>Heren</p> <p>Dames</p>
<p><i>Roundel</i> 1. D.O.K. presenteert zich - Opening</p> <p><i>Poppy 1918</i> 2. Klein maat dapper</p> <p><i>midlen edelmeisje</i> 3. Vrije oefening</p> <p><i>de paard heeft</i> 4. Hüpfaldera</p> <p><i>recessie mars</i> 5. Vier in één</p> <p><i>paardje spelen</i> 6. Paardje spelen</p> <p><i>paardje spelen</i> 7. Huppen, zwaaien, draaien</p> <p><i>paardje spelen</i> 8. Grondgymnastiek</p> <p><i>paardje spelen</i> 9. Spelen in de kring</p> <p><i>paardje spelen</i> 10. Vrije oefening</p> <p><i>paardje spelen</i> 11. La valse, la ballo et la dame</p> <p>12. Hoogbrug</p>	<p>Kleuters</p> <p>Jongens</p> <p>Kleine meisjes</p> <p>Meisjes</p> <p>Kleine jongens</p> <p>Meisjes</p> <p>Kleine jongens</p> <p>Kleine meisjes</p> <p>Grote jongens</p> <p>Heren</p>	<p><i>paardje spelen</i> 13. Op de Alpenweide</p> <p>14. Ringen</p> <p>15. Tremplin-springen</p> <p><i>open zigeunerbarak</i> 16. Voorwaarts mars</p> <p>PAUZE <i>Theres' sombrero</i></p> <p>17. Vrije oefening</p> <p>18. Evenwichtsbalk</p> <p>19. Ter oriëntering</p> <p>20. Brug</p> <p>21. Hoogrek</p> <p>22. „Prelude en Mazurka” Technicolour</p> <p>23. Sluiting</p>	<p>Meisjes</p> <p>Dames</p> <p>Grote jongens</p> <p>Grote meisjes</p> <p>Heren</p> <p>Dames</p> <p>Grote meisjes</p> <p>Dames</p> <p>Heren</p> <p>Dames</p>				
<p>Gildeslaget</p> <p>v. Hemert & Reas v.h. Kranenburg Verl. Maanderweg 18-20 EDE Telefoon 8457</p> <p>Keurcollectie fijne vloeswaren van TOP-kwaliteit</p>	<p>Voor de inrichting van uw woning naar Meubelersbedrijf</p> <p>ROKE</p> <p>Parkweg 73 Telefoon 8765</p>	<p>J. VAN HUNNIK PARKWEG 52 - EDE Telefoon 8419</p> <p>Specialiteit Herenmode artikelen</p> <p>Tevens Dames- en Herenklermakers</p>	<p>De juiste tijd! Diverse merken polshorloges o.a.</p> <p>Prisma Pontiac Zentra</p> <p>RUIME KEUZE BIJ</p> <p>H. van Ree MAANDEREIND 21 TELEF. 8608</p>				

Ik zoom onderstaand (zie volgende pagina) in op het gedeelte vòòr de pauze. Hier zijn door iemand (Marius Verschuur?) aanwijzingen bij geschreven over de gebruikte muziek... 😊

<i>Rondlied</i>	1. D.O.K. presenteert zich - Opening	
	2. Klein maar dapper	Kleuters
<i>Postp nr 15</i>	3. Vrije oefening	Jongens
<i>mit dem edelwuse</i>	4. Hupfaldera	Kleine meisjes
	5. Vier in één	Meisjes
<i>de post-koets</i>	6. Paardje spelen	Kleine jongens
<i>Baccaro mars</i>	7. Huppen, zwaaien, draaien	Meisjes
	8. Grondgymnastiek	Kleine jongens
<i>Zengen in de kring</i>	9. Spelen in de kring	Kleine meisjes
<i>nr 140</i>	10. Vrije oefening	Grote jongens
<i>Coppelia</i>	11. „La valse, la balle et la dame”	Dames
	12. Hoogbrug	Heren

En wat zien we bijgeschreven bij programmapunt 6? → “de postkoets”.² Yes!!! Hoe groot is de kans? We hebben exact gevonden wat we zochten! Als het nummer ‘De Postkoets’ gebruikt werd voor het jongensnummer waarmee Dolf aan z’n eerste uitvoering heeft mee gedaan, dan moet dat dus deze zijn! En wanneer was deze uitvoering dan? Op zaterdag 6 juli 1957...

² Zo vermoed ik, bijvoorbeeld, dat van de LP ‘Potpourri’ de nummers 14 en 15 gebruikt zijn voor deze uitvoering.

Leiding en lesrooster

We zien op het voorblad van het programma tevens de namen van de technische leiding van dat moment. Dit zijn:

N° 111

PRIJS f 0.50
Voorverkoop f 0.40

Programma
tevens
BEWIJS VAN TOEGANG

Uitvoering
van de Christ. Gymn. Vereniging

D.O.K.
«DOOR OEFENING KRACHT»
Opgericht 6 maart 1922
Aangesloten bij het Ned. Chr. Gymn. Verbond

Directeuren: F. Leppers, Veenendaal en J. Verschuur, Velp
Leidsters: Mev. J. Bos en Mev. M. Verweij, Ede

op zaterdag 6 juli 1957
in het Openluchttheater te Ede

met medewerking van het
Chr. Tamboers- en Pijperscorps
«Irene»

Aanvang 7.30 uur. Open 7 uur

Bij regenweer wordt de uitvoering uitgesteld naar
woensdag 10 juli (wordt zaterdag 6 juli om 5 uur be-
kendgemaakt op de aanplakblijtjes).

Kaarten in voorverkoop tot vrijdagavond, Yssel de Schepperlaan 8, Buizerdlaan 9,
Blotenberglaan 8, Boekhandel Drage en bij de leden.

Secr.: Yssel de
Schepperlaan 8
Ede

Voor betere *schoenen*
naar
MEURS
Maandereind 32-34 - Telefoon 8426

Voor al uw
Turn- en sportkleding
Sportartikelen
Sportprijzen enz.
Sporthuis Karssen

- *Frans Leppers* uit Veenendaal. Hij verzorgde de lessen voor de (grotere) jongens en heren en deed dit al vanaf september 1951
- *Marius* [niet 'J'] *Verschuur* uit Velp. Hij gaf de grotere meisjes en dames les en is begonnen in januari 1956
- *Josien Bosch* [niet 'Bos'], zij gaf (in die tijd) de jongere leden les en is hier in oktober 1955 mee begonnen
- *Mimi Verweij* gaf vanaf oktober 1951 les aan kleuters en jongere leden (en tijdelijk soms ook aan oudere leden)

De 'mejuffrouwen' Bosch en Verweij komen uit de vereniging zelf voort...

Uit de jaren '50 zijn weinig lesroosters bekend. Op het moment van deze uitvoering weten we uit een advertentie op de achterkant van het programmaboekje wèl in welke zalen en op welke avonden er geïfend wordt.

De oefenavonden van D.O.K.

★

Maandags en vrijdags voor kleuters, meisjes en dames
in de Groen van Prinsterschool aan de Wulplaan

Donderdags voor jongens en heren
in de O.L. School aan de Kerkweg

Meisjes en Dames Gym.zaal Klaas Katerlaan

Geef U op als lid!

Inlichtingen: IJssel de Schepperlaan 8 en Blotenberglaan 8, Ede

Vermoedelijk (gereconstrueerd) lesrooster 1956/57

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Gymzaal Wulplaan	Jongere leden Meisjes/Dames M. Verschuur				Jongere leden Meisjes/Dames J. Bosch en/of M. Verweij
Gymzaal Kerkweg				Jongere leden Jongens/Heren Fr. Leppers	
Gymzaal Klaas Katerlaan				Jongere leden Meisjes/Dames M. Verschuur	

Waarschijnlijk was het zo, dat **Mimi en Josien** op de lesavonden ('s middags) de kleuters en jongere leden les gaven en Frans Leppers en Marius Verschuur aansluitend de oudere leden.

Leidersexamen van Juf Bosch...

Op één punt had Dolf geen gelijk. Het nummer waar hij aan meedeed, althans op die avond van 6 juli, stond *niet* onder leiding van juf Bosch... Dat zit zo...

Josien was in 1955 begonnen aan de opleiding voor verenigingsleidster gymnastiek. Deze cursus werd georganiseerd door het Nederlandsch Christelijk Gymnastiek Verbond (NCGV), waar DOK lid van was. Het diploma gaf bevoegdheid om aan alle verenigingsgroepen les te geven. In latere jaren werd deze cursus aangevuld met specialisatiecursussen op het terrein van 'de ritmische gymnastiek' en turnen.

De leiderscursus werd op meerdere plaatsen in het land gegeven en daar ook geëxamineerd. De meeste Dokkers die de cursus door de jaren heen hebben gedaan, hebben deze in Zutphen (op zaterdagochtend) of in Amersfoort (donderdagavond) gevolgd. Josien heeft de cursus op zaterdagmiddag in Zutphen gevolgd. Daar werd ook het examen afgenomen. In die tijd moesten veel mensen op zaterdagochtend nog werken of naar school. Josien: "Het examen was inderdaad in de middag en na afloop hebben we met de groep nog even nagepraat. Ik moest met de trein terug, dus ja het werd wat later. [...] We hadden een grote groep, het duurde lang allemaal. Het was ook een hechte groep... De lesgevers waren meneer Balke, meneer Beltman en meneer Bijlsma.³ De drie B's. Soms kwam er een gastdocent" (17-10-2021).

³ Toen Josien met de cursus begon was Bijlsma nog leider bij DOK, toen ze examen deed inmiddels niet meer.

Hoe dan ook, als je naar de datum van haar leidersdiploma (vorige pagina) kijkt, dan staat daar: 6 juli 1957. Ja, dezelfde datum als de uitvoering! Toen mij dit opviel, heb ik Josien hier naar gevraagd. Ze antwoorde: "Inderdaad. Allebei 6 juli. Ik was net op tijd terug om het einde van de uitvoering te zien herinner ik me nu" (22-01-2021). Wat zal ze ervan gebaald hebben, dat ze haar groepen onder iemand anders hoede (Mimi Verweij?) moest laten...

PS Ik vertelde eergisteren aan Josien dat Dolf zich haar en hun nummer op de uitvoering herinnerde. Daarop schreef zij: "Wat leuk dat Dolf dat nog weet. Hij was echt een hele positieve aanwinst in de les met natuurlijk overwicht. Als er een jongen was die zich een beetje misdroeg, riep hij hem tot de orde op een niet-onaangename manier. Daar moest ik heimelijk wel om lachen". Leuk hè! Overgenomen natuurlijk met toestemming van Josien.

Uitvoering 6 september 1969 - Juf Bosch, hier inmiddels Mw. de Kruijff-Bosch, kijkt toe op de capriolen van de jongens...

Tot zover dit verhaal over de eerste uitvoering van Dolf en waarom zijn juf Bosch noodgedwongen verstek moest laten gaan. Ik vond echter nog iets aardigs over deze uitvoering, mede in verband ook met Dolf Smits. Laten we daarvoor naar een verslag uit de krant over deze uitvoering kijken (zie volgende pagina)...

Twee jubilarissen gehuldigd op D.O.K.-uitvoering

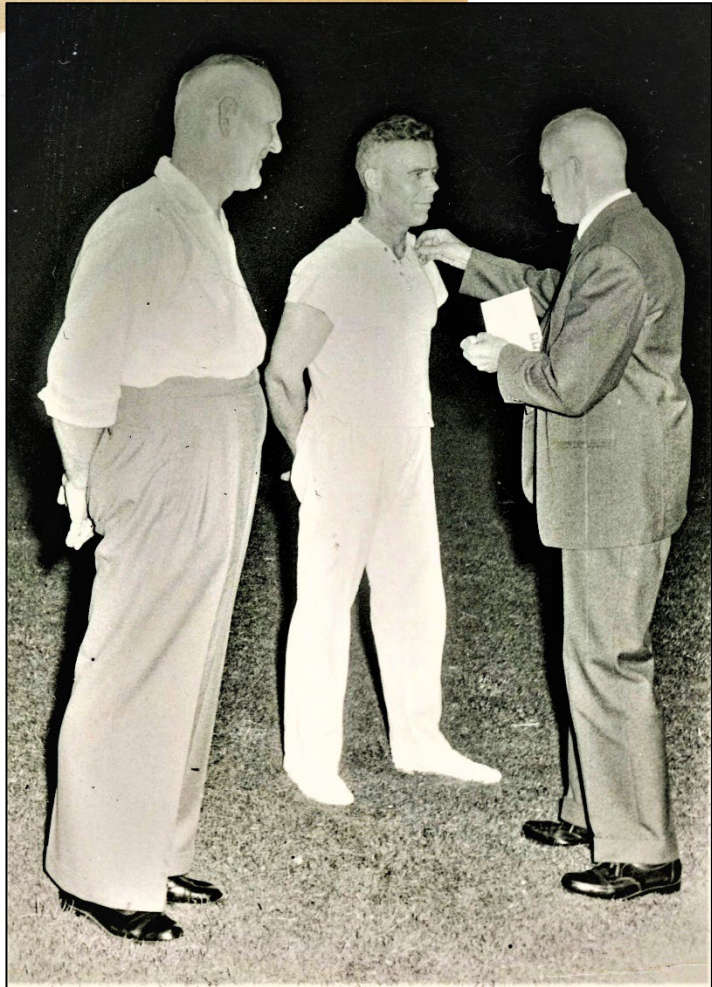
EDE. — Zaterdagavond gaf de chr. gymnastiekvereniging Door Oefening Kracht in Ede's openluchttheater de jaarlijkse zomeruitvoering, die door zovelen werd bijgewoond, dat vrijwel alle banken in het theater bezet waren. Ook wethouder M. Wiegeraadt behoorde tot de aanwezigen, evenals de heer Zandvliet uit Velp, voorzitter van het Gelders-Overensels district van het Nederlands chr. gymnastiekverbond.

Dat deze laatste niet slechts als belangstellende, doch tevens als functionaris de uitvoering bijwoonde, bleek kort na de pauze toen hij de heren F. F. Steinmeijer, op het ogenblik tweede voorzitter van DOK en B. Smits voor de microfoon riep en hen onderscheidde met het gouden insigne van het verbond. DOK bestaat op het ogenblik 35 jaar en beide heren zijn evenzovele jaren lid van de vereniging. Tegenwoordig is het niet zo meilijk een gymnastiekvereniging te stichten, zo zeide de heer Zandvliet doch vroeger was dat zeker geen gemakkelijke zaak. Aan leden als u heeft elke vereniging behoefte.

Ook DOK's voorzitter, de heer B. Buddingh, memoreerde in zijn welkomstwoord het feit van het zevende lustrumjaar en het verheugde hem, dat steeds zoveel oud-leden weer komen kijken naar de verrichtingen van de huidige DOK-gemeenschap. Het is vanavond geen geselecteerde groep, zo zeide hij verder. Geoeffenden en minder-geoeffenden doen mee met het doel een indruk te geven van hetgeen door de leden reeds is bereikt en van hetgeen bereikt kan worden.

Onder leiding van de heren F. Lepers en M. Verschuur en de dames J. Bos en M. Verwey werd vervolgens in bijzonder vlot tempo het veelomvattende programma afgewerkt, waarin men

1957
jong en oud hun gymnastische prestaties kon zien leveren. Het werd een zeer geslaagd geheel en het was jammer, dat een dreigende onweersbui — gelukkig kort voor het einde — velen te vroeg huiswaarts deed keren.

V.l.n.r. de heren Steinmeijer, Smits en Zandvliet

Kort na de pauze worden Ernst Steinmeijer en Bertus Smits (ja, de vader van Dolf Smits) naar voren geroepen. Zij worden toegesproken door de heer L.J. Zandvliet, voorzitter van het Gelders-Overijssels Gewest, die hen namens het Nederlandsch Christelijk Gymnastiek Verbond het gouden insigne opspeldt. Wat DOK aan deze beide heren (ereleden) te danken heeft is niet in woorden uit te drukken!

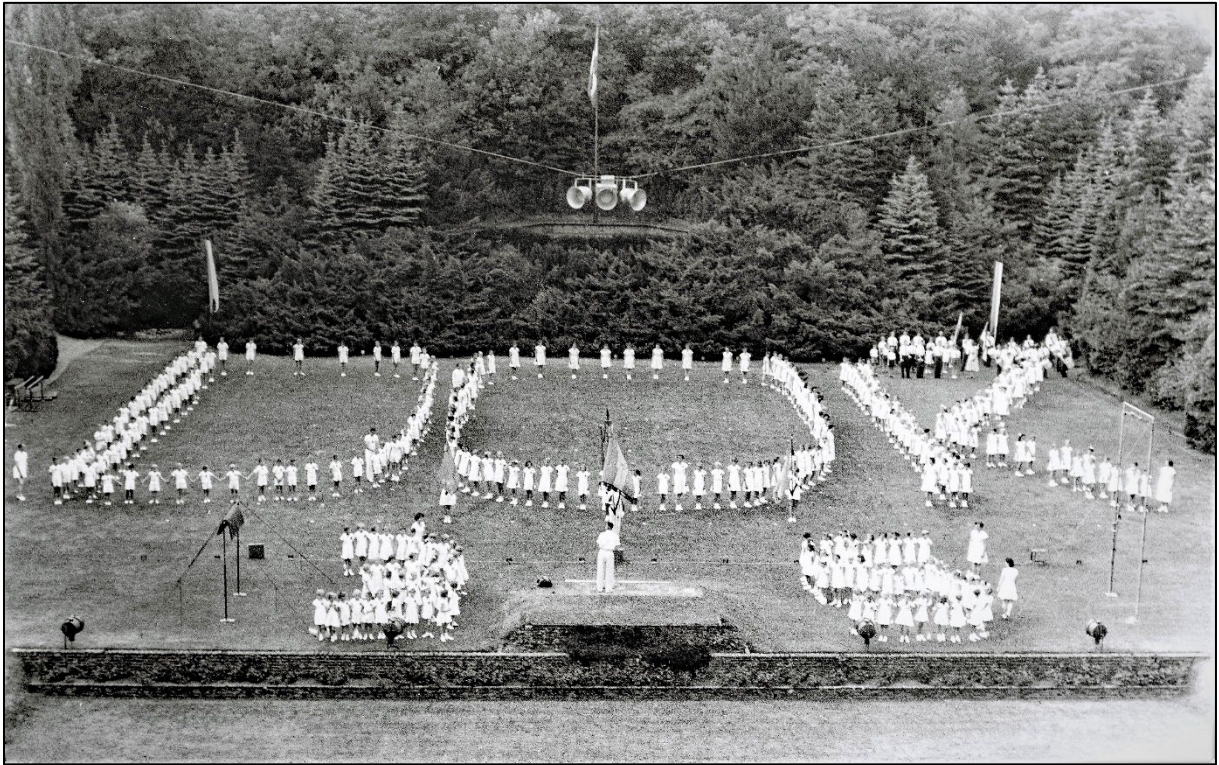
Bertus Smits heeft gezien zijn turnkleding nog meegedaan. Heeft hij soms net vòòr de pauze meegeturnd aan de hoge brug? Er doet een verhaal de ronde, dat meneer Smits toen hij 50 jaar was nog aan de rekstok heeft meegeturnd tijdens een uitvoering. Hier is hij met zijn 48 jaar al goed op weg... Uitvoering 1957: de eerste uitvoering van zoon Dolf, de zoveelste van vader Bertus. Dolf was er in ieder geval bij toen zijn vader deze eer te beurt viel, dat weten we nu zeker... 😊.

Foto's van de uitvoering van 6 juli 1957

Er is een prachtige foto van de opening van de uitvoering. De leden hebben de letters 'DOK' gevormd en de cijfers '35' (aan beide kanten van de geluidskamer). Dit was een lustrumuitvoering. DOK bestaat in 1957 vijfendertig jaar.

1. D.O.K. presenteert zich – Opening (Alle leden)

De leiding (van in ieder geval de opening) is in handen van Frans Leppers (die het langst bij DOK les geeft en de meeste ervaring heeft). Hij staat op het souffleurshok achter de microfoon en spreekt de leden toe. Er staan luidsprekers op het veld, zodat ook de leden een en ander goed konden horen. Er waren trouwens nog geen luidsprekerzuilen aan beide zijden van het veld. De luidsprekers zijn via een overspanning opgehangen (ik schat boven de orkestbak), gericht op de tribunes.⁴ Marius Verschuur staat links naast de 'O'. Aan de voet van de 'K' meen ik Mimi Verweij te herkennen.

Er werd toen ook (al) gebruik gemaakt van de parterre rekstok (links) en de parterre ringen (rechts). Op de overgang van het veld naar de orkestbak zien we aan beide zijden van het geluidshokje grote lichtbakken om het veld van voren te verlichten. Daarnaast waren er natuurlijk nog de twee -be-
mande- grote lichtbatterijen bovenop de beide toiletgebouwen (links en rechts van de Kuil).

Direct na de opening komt het nummer 'Klein maar dapper' door de kleuters van DOK. De activiteiten van de kleuters worden achter de microfoon begeleid door juf Verweij... Zie de foto op de volgende pagina.

---

⁴ Dit is één van de zeldzame foto's waarop dit te zien is. Misschien is hiervan maar één jaar gebruik gemaakt...

2. Klein maar dapper (Kleuters)

Wat zien ze er prachtig uit, hè? Mooie strikken in het haar. De grote emblemen waren al in gebruik... Je vraagt je misschien af wat die mat over de hoge rek (rechts-achter) doet? Het nummer hoge rek is het voorlaatste nummer van de uitvoering. Dan wordt het, ook op 6 juli, al knap vochtig. Die mat erover moet de rek hier iets voor beschermen. Veel zal het niet helpen, zo weet ik uit latere ervaring. Om niet van de rek af te schieten, bijvoorbeeld bij een reuzenzwaai, heb je veel magnesium aan je handen nodig om je handen stroef te maken. Maar als de rekstok klam of zelfs vochtig is, dan 'koekt' de magnesium eraan en draaien je handen juist snel kapot (blaren).

11. "La valse, la balle et la dame" (Dames)

12a. Bedanken van de Technische Leiding

V.l.n.r. Vier bloemenmeisjes – Marius Verschuur – Mimi Verweij – Frans Leppers. Gelet op de turnkleding van leider Leppers heeft het bedanken net vòòr de pauze plaats gevonden en dus direct ná het nummer hoog brug (waaraan Leppers waarschijnlijk heeft mee gedaan). Mimi heeft de kleding nog aan van het ritmieknnummer van de dames met bal. We snappen nu, waarom leidster Josien Bosch ontbreekt... Blijkbaar was er nog hoop geweest dat zij op tijd terug zou zijn. Eén van de meisjes die de bloemen aanboden, heeft de bloemen (voor haar) nog in haar hand. Dat is wel sneu... Heeft niemand vòòr de meisjes het veld opgingen gerealiseerd dat juf Bosch nog niet aanwezig was?

Even tussendoor met elkaar poseren voor de foto

V.l.n.r. Meina van de Kaa – onbekend – Mimi Verweij – onbekend – Maat van Voskuilen – Misschien Alie Post? – Reina Onderstal. Leider Marius Verschuur. De foto lijkt me genomen, òf onderaan het pad als je het veld op gaat, òf bovenaan het pad, bij de open ruimte naar de kleedkamers...

14. Ringen (Dames)

Meina van de Kaa bij haar afsprong (vermoedelijk een streksalto achterover) uit de ringen. Ze wordt gevangen door Frans Leppers (op de rug gezien) en Marius Verschuur.

V.l.n.r. Mimi Verweij (met verband om haar knie en met embleem, omdat zij ook leidster is) – Reina Onderstal (waarschijnlijk de beste turnster uit die tijd) – Maat van Voskuilen (heeft heel lang op hoog niveau geturnd) – onbekend – Meina van de Kaa (ook hoog niveau)

Van de anderen weet ik helaas de namen niet. Ik verbaas me wel over het grote aantal dames. In latere tijden streefden we naar nummers van maximaal 6 tot 8 minuten, inclusief materiaal gereed zetten, op- en afmars. Ik schat dat deze foto aan het einde van het nummer genomen is en dat de dames op het punt staan een kwart draai rechtsom te maken voor de afmars (je ziet al een begin van inzet bij Mimi en overduidelijk bij de turnster tweede van rechts). Vooraan links zie ik een armzalig magnesiumbakje...

18. Evenwichtsbalk

Zowel op de foto onderaan de vorige pagina (spagaat) als die hieronder (zweefstand zijwaarts) zien we Meina van de Kaa.

Vanger is de 26-jarige Marius Verschuur. Op de achtergrond zien we 'the pride of DOK': Reina Onderstal – Mimi Verweij – Maat van Voskuilen – onbekend.

Ten slotte voor wat de evenwichtsbalk betreft een zweefstand van Mimi Verweij.

Tot zover ons archiefmateriaal van de uitvoering van 1957...

Met dank aan Josien de Kruijff-Bosch en Dolf Smits voor hun informatie. Zonder Mimi van de Veen-Verweij, Marius Verschuur, Meina Verweij-van de Kaa, Riet Veerman-Nap en Bertus Smits hadden deze foto's nooit getoond kunnen worden. We zijn hen hier erg dankbaar voor!

Zwolle, 18 oktober 2021

Peter Heij, archivaris oud-archief

Voorkomende persoonsnamen

Achternaam	Voorletters/voornaam	Functie (DOK)
Bijlsma	Henk	oud-hoofdleder
Bosch	Josien (geh. de Kruijff)	leidster
Buddingh	B.	voorzitter
Kaa	Meina van de (geh. Verweij)	turnster
Leppers	Frans	leider
Onderstal	Reina	turnster
Post	Alie	turnster
Smits (zoon)	Dolf	lid
Smits (vader)	Bertus	erelid en turner
Steinmeier	Ernst	erelid
Veerman-Nap	Riet	oud-lid
Verschuur	Marius	leider
Voskuilen	Maat van	turnster
Verweij	Mimi	leidster en turnster
Wiegeraadt	M.	wethouder gem. Ede
Zandvliet	L.J.	voorzitter GOG